

ข้อบรรณบัตรราชการต้องระวัง มิฉะนั้นอาจต้องรับผิดชอบละเมิด

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอแนะนำบทความที่เกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่ข้อบรรณบัตรของทางราชการ โดยตรงหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ พนักงานข้อบรรณบัตร และหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้มีหน้าที่ในการพิจารณาความรับผิดชอบละเมิด กรณีที่พนักงานข้อบรรณบัตรอาจจะข้อบรรณบัตรของทางราชการไปประสูติเหตุ ถ้าหน่วยงานของรัฐเข้าใจหลักการพิจารณาความรับผิดชอบละเมิดแล้ว ก็จะทำให้การพิจารณาความผิดเป็นไปอย่าง เป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับหลักกรรมมาภิบาลในเรื่องหลักนิติธรรมว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมี หน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดไว้ และหลักความโปร่งใสในการพิจารณาโทษผู้กระทำผิดอย่างยุติธรรม จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากนัก

หลักการและเหตุผล

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะ เป็นตำแหน่งใด ถือเป็นบุคลากรที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จะบรรลุผลสำเร็จ ก็เกิดจากการทำงานของเจ้าหน้าที่เหล่านี้ ถ้าการทำหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ ต้องเกิดความไม่มั่นใจในการทำงาน การตัดสินใจในการทำงานก็อาจเกิดความล่าช้าหรือ ไม่กล้าตัดสินใจอัน ส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือต่อประชาชน เพราะถ้าตัดสินใจในเรื่องใดแล้วต้องมาคอยระวังในเรื่องความรับผิด ทางวินัยหรือความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่แล้ว เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานเหล่านั้นอาจจะไม่ปฏิบัติหน้าที่ ของตนอย่างเต็มที่ ดังนั้นถ้าหน่วยงานรัฐซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหลักในการพิจารณาความรับผิดชอบละเมิดของ เจ้าหน้าที่อย่างเป็นทางการแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานก็จะปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูล ได้ใช้เป็นแนวทางใน การใช้ดุลพินิจในการทำงาน

เนื้อเรื่องบทความ

นาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) ตำแหน่งพนักงานข้อบรรณบัตร (รถพยาบาล) ของโรงพยาบาล บ. จังหวัดนครสวรรค์ มีหน้าที่ข้อบรรณรถพยาบาล นำส่งผู้ป่วยจากโรงพยาบาล บ. เพื่อนำส่งรักษาต่อ ณ โรงพยาบาล ประจำจังหวัดนครสวรรค์ ก่อนขี้น นาย ก. ได้ตรวจสอบสภาพรถโดยได้ตรวจสอบลมยางล้อรถยนต์ ดอกยาง ใบปัดน้ำฝนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนขี้นรถพยาบาลนำส่งผู้ป่วย ในขณะที่นำส่งผู้ป่วยได้มี เจ้าหน้าที่พยาบาล ๒ คน นั่งไปพร้อมกับรถพยาบาล เมื่อนำส่งผู้ป่วยเสร็จเรียบร้อย ขณะนี้นาย ก. ขี้นรถพยาบาล เพื่อเดินทางกลับยังโรงพยาบาล บ. ระหว่างทางได้มีฝนตกหนักและเบาพริ้วๆ สลับกัน โดยใช้ความเร็วประมาณ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อขี้นต่อมาอีกประมาณ ๒๐๐ เมตร ทางข้างหน้าห่างประมาณ ๑๐๐ เมตร มีชาวบ้าน ประมาณ ๒ - ๓ คน กำลังเก็บเศษมันสำปะหลัง ที่หล่นบนท้องถนน นาย ก. จึงได้เปลี่ยนเกียร์เพื่อชะลอความเร็ว รถพยาบาล แต่ปรากฏว่ารถพยาบาลเกิดการลื่นไถลออกไปนอกไหล่ถนนด้านซ้ายโดยนาย ก. ไม่ได้แตะเบรกเพราะ เกรงว่าจะทำให้รถพยาบาลเกิดการหมุนและพลิกคว่ำ จึงได้พยายามบังคับพวงมาลัยเพื่อให้รถพยาบาลวิ่งกลับไป บนพื้นถนนเหมือนเดิม แต่ได้ลื่นไถลตกลงไปที่คูระบายน้ำข้างทางด้านซ้ายของถนน ทำให้

/ด้าน...

ด้านนํารถพยาบาลได้รับความเสียหาย แต่อุปกรณ์ภายในรถไม่ได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด สรุปได้ว่านาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) ขณะขับขี่รถพยาบาลได้ใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์อย่างเพียงพอ มิได้เป็นผู้กระทำละเมิดด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งให้ นาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (กระทรวงการคลัง) โดยให้ชดใช้ค่าเสียหายจำนวนอัตราร้อยละ ๗๕ ของความเสียหายทั้งหมด ซึ่งให้เหตุผลว่า จากการพิจารณาความเสียหายของรถพยาบาลซึ่งได้รับความเสียหายมาก จึงคาดว่านาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) ขับรถมาด้วยความเร็วสูง พฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) ไม่เห็นด้วยจึงได้อุทธรณ์คำสั่งต่อ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข) ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีคำสั่งยกอุทธรณ์ นาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) จึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้มีความพิพากษาหรือคำสั่ง ยกเลิกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยว่า จากพยานหลักฐานที่ปรากฏเชื่อได้ว่านาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) ไม่ได้ขับรถพยาบาลมาด้วยความเร็วสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด เมื่อขับขี่มาถึงที่เกิดเหตุมีคนเก็บมันสำปะหลังข้างทางก็ได้ชะลอความเร็วของรถลงแล้ว ประกอบกับที่เกิดเหตุมีฝนตกถนนลื่นและมีมันสำปะหลังกระจายอยู่ที่พื้นถนนยิ่งทำให้ถนนมีความลื่นกว่าถนนโดยทั่วไป ซึ่งผู้ฟ้องคดีอาจใช้ความระมัดระวังเพิ่มขึ้นตามวิสัยของผู้มีประสบการณ์และอาชีพขับรถด้วยการลดความเร็วรถในระดับเพียงพอที่จะขับผ่านอย่างปลอดภัยได้หรือหยุดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในอันตรายอันอาจเกิดขึ้นจากการขับรุดผ่าน แต่จากถ้อยคำของพยานที่นำมาในรถ ให้การว่า ผู้ฟ้องคดีขับรถมาด้วยความเร็วไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่ไม่แน่ชัดว่าขณะที่ขับขับผ่านจุด เกิดเหตุได้ใช้ความเร็วที่เท่าใด ดังนั้น แม้จะได้ความว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความระมัดระวังแล้ว แต่เป็นเพียงวิสัย ของผู้ขับขี่ในขณะที่ฝนตกถนนลื่นเท่านั้น แต่ในภาวะถนนลื่นอันเกิดจากความลื่นที่เกิดจากมันสำปะหลัง ยังไม่เพียงพอที่จะหลีกเลี่ยงหรือป้องกันภัยที่จะก่อให้เกิดความเสียหายกับพฤติการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงขึ้นเป็นพิเศษเช่นว่านั้นได้ อย่างไรก็ตามผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความระมัดระวังในฐานะผู้มีอาชีพขับรถยนต์และโดยการไม่ห้ามล้อในทันทีเพราะอาจจะทำให้อุปกรณ์เสียหายและพลิกคว่ำได้ จึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความระมัดระวังของผู้มีอาชีพขับรถแล้ว ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความเร็วตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้าง ความเสียหายของรถพยาบาลและผู้ร่วมเดินทางมาด้วยคงมากกว่านี้ พฤติการณ์แห่งคดีนี้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีกระทำการโดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่ร้ายแรงอันจะต้องรับผิดชอบในความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๐๗/๒๕๖๒ เห็นได้ว่าศาลปกครองได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ การเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดจากการละเมิดกรณีเกิดอุบัติเหตุจากการทำหน้าที่ขับรถว่า เจ้าหน้าที่หรือพนักงานขับรถจะรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นเฉพาะเมื่อพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น แต่หากอุบัติเหตุเกิดขึ้นจากความประมาท

เล่นเล่อธรรมดา เจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลที่ว่า
หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และหลักความโปร่งใสใน
การพิจารณาลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างยุติธรรม

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๔๓๑/๒๕๖๒

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รอบรัตน์ นิตกรปฏิบัติกร